

APHANDEN

av Andreas Kärngård

*Denna berättelse är skriven av mig, ovanstående, och alla rättigheter tillhör densamme.
Nyttjande utan mitt godkännande är ej tillåtet.*

www.karngard.se

Förord

Den här lilla berättelsen växte fram i mitt sinne tidigt en söndagsmorgon. Jag låg där i min säng utan att kunna sova. Den föddes ur minnet av en historia om en aphantasi. Vad den historien handlade om mer precist är inget jag minns. Här kommer min berättelse om en aphantasi. Jag hoppas det regnar utanför era fönster, utanför mina regnar det för jämnar.

- Barkarby, Stockholm. 4 oktober 2020

Den har alltid funnits i min släkts ägo. Morfar var handelsresande och spenderade mycket tid utomlands; mestadels i Sydamerika. Han kunde vara borta ett halvår i stöten. När han kom hem ställdes det till med fest. Han hade alltid presenter med sig. Oftast av exotiskt snitt. Det kunde vara kokosnötter, torkade frukter, sockerrörsdryck, flätade hattar, diverse skålar - vissa drejade i lera andra tillverkade av fruktskal eller av urgröpta vrilar. Andra populära presenter var alla de där knivarna han kom över - dolkar och machetes av olika slag.

Samtliga av ovanstående är exempel på produkter som ju i någon mån ändå gick att använda. Men det kunde också röra sig om föremål av mer, vad skall jag säga, speciell karaktär. Sådana som man egentligen inte använde, per se. Prydnader kanske man kan kalla dem. Hit hörde till exempel torkade insekter. Men också delar av, eller hela, större djur. Då hade morfar antingen köpt det uppstoppat eller så hade han tagit med sig djuret till en konservator för att få det uppstoppat.

Det föremål jag speciellt tänker på var av just sådan karaktär. Det var egentligen inget djur - bara en del av ett djur; en aphantasi. Jag minns inte när jag först såg den, men det kan ha varit julen -76. Jag var åtta år då och minns att den låg där på spiselkransen. En svart, ganska stor, blänkande tingest med krokiga fingrar. Fascinerat frågade jag pappa vad det var för något. Pappa gjorde sådär som pappor kanske ofta gör och försökte skrämja mig med den. Han plockade ner den och höll den i sin hand. Försökte få det att se ut som om den i själva verket var hans hand. Sade sedan att det var en avhuggen hand från ett monster som morfar överraskat i jungeln, och sedan dödat med en machete. Han väste och klöste med den i luften, mot mig. När mamma sedan suckande puttade honom i sidan hade han ryckt till och sagt att han skojat, sedan hade han lagt tillbaka den. Någon seriös förklaring hade jag alltså inte fått då. Varje gång vi besökte mormor och morfar sneglade jag alltid på den där monsterhanden där den låg, uppe på spisen i vardagsrummet.

Ja, nu kanske ni undrar varför jag bemödar mig med att återuppta ämnet och berätta om det här? Om en gammal souvenir. Jo, det är nämligen så att morfar nyligen avlidit och då jag hjälpte till med att gå igenom kvarlåtenskapen fann jag ett kuvert. Det låg instoppat i en bok i ett utav bokskåpen.

På kuvertet stod att läsa:

“Till dig som finner detta kuvert”.

Som ni förstår fångade det mitt intresse, och eftersom det varit jag som funnit det så öppnade jag

alltså kuvertet. Inuti fanns ett enda ark gulnat papper. På det var skrivet med lika snirklig handstil:

“Av eder som finner detta önskar jag en sista tjänst innan min själ kan vila. Tag handen och återlämna den till sin rättmätige ägare. Hans namn är Clemence Bradford och möjligen arbetar han fortfarande kvar som intendent på Naturhistoriska Riksmuséet. Om så inte är fallet, är hans namn så pass unikt så det torde vara relativt enkelt att söka upp honom.”

Ja, det var allt som stod. Men eftersom den där handen alltid fascinerat mig, fann jag detta intressant. Aphanen var alltså inte min morfars! Jag lovade heligt mig själv att uppfylla min morfars sista önskan och visade upp kuvertet för min mor. När dagen var slut hade vi städat undan bra mycket av min morfars tillhörigheter, trots att det mesta återstod - han hade varit en samlare av rang. Jag lade ned handen i en liten sammetspåse som jag funnit bland min morfars tillhörigheter och begav mig hemöver.

Dagen efteråt, en onsdag vill jag minnas, sökte jag upp adressen till muséet och cyklade dit. En stor mörk byggnad tornade upp sig i hörnet av staden. I receptionen sade man mig att en Clemence mycket riktigt arbetade där och efter att jag berättat vad mitt ärende gällde fick jag instruktioner om hur jag kunde hitta upp till intendentens

arbetsrum. Besökslampan lös rött så jag slog mig ned på en bänk för att vänta på min tur.

Under tiden som jag sitter där, plockar jag upp handen ur påsen jag förvarar den i. En sista gång väger jag den försiktigt. Känner dess tyngd i min hand. Det svarta, blänkande torkade skinnet känns lent mot min hud. Plötsligt är jag åtta år igen och det känns som första gången. En unge kommer springande i korridoren. Jag tittar upp. När han passerar saktar han in. Jag möter hans forskande blick och förstår att han sett den. Jag håller den torkade handen i min hand, och jag vet inte varför, men när han passerar sträcker jag hastigt ut den mot honom - jag hör mig själv väsa högt när jag låtsas att det är en hand från ett monster.